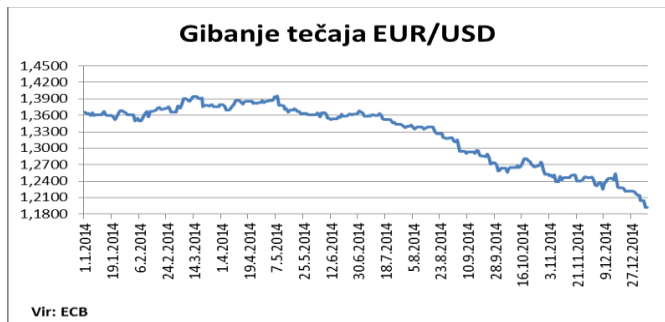

Geoplin uspešno zaključil leto 2014

Družba Geoplin je v zadnjem četrtletju leta 2014 nadaljevala s trženjem zemeljskega plina v Sloveniji in tujini ter energetskih storitev. Pri kupcih smo uspešno umestili in zagnali 12 manjših naprav za soproizvodnjo toplote in električne energije (SPTÉ). Poleg tega smo sodelovali na avkciji za zagotovitev vstopne prenosne zmogljivosti preko spletne platforme PRISMA in tako kupcem, ki so nas za to pooblastili, uspešno zagotovili dostop do slovenskega plinovodnega sistema.

Tečaj EUR/USD

Tečaj EUR/USD je na prehodu v novo leto upadel pod vrednost 1,20 in tako dosegel raven psihološke podporne meje iz leta 2010. V zadnjem četrtletju je v primerjavi z ameriškim dolarjem evro izgubil dobrih osem odstotkov, v celotnem letu 2014 pa 12 odstotkov vrednosti. Najvišjo vrednost je evro dosegel v mesecu maju, ko je bilo razmerje valutnega para EUR/USD 1,4. K temu so prispevali boljši gospodarski podatki v ZDA in agresivnejša monetarna politika Evropske centralne banke.

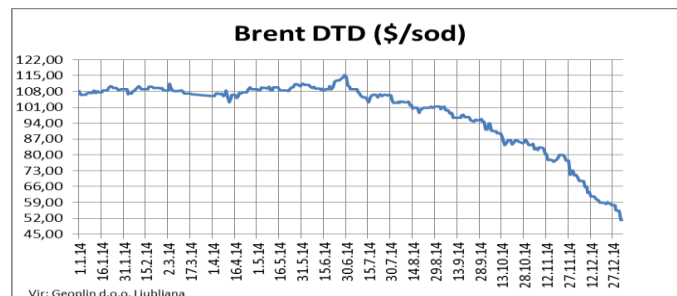

Napovedana deflacija v območju evra, podatki ameriškega in evropskega gospodarstva ter diskrecijski ukrepi centralnih bank bodo imeli ključen vpliv na prihodnje razmere na valutnih trgih.

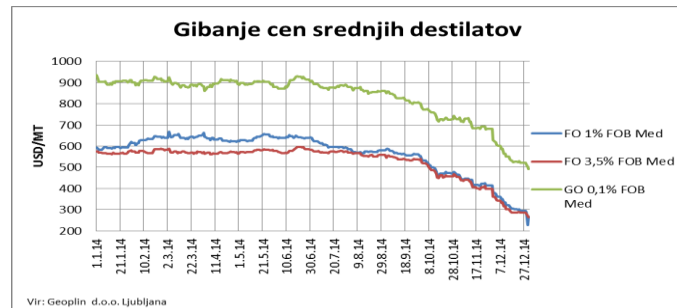
Borzno gibanje cen energentov

Sod nafte brent je ob koncu leta zdrsnil pod 60 USD, v prvih dneh januarja 2015 pa celo pod 50 USD. Od začetka leta 2014 je njegova cena padla za več kot 50 odstotkov. Negativni trend se je začel v juniju, ko je cena za nafto Brent dosegla lokalni vrh pri 115,5 USD. Na naftnem trgu smo pričali velikim pretresom, ki so posledica nižjega povpraševanja, presežne ponudbe, novih tehnologij črpanja, močnejšega dolarja in boja Savdske Arabije za večji tržni delež. V ozadju se odvija cenovna vojna med članicami in nečlanicami združenja OPEC in postavlja vprašanje, kdo bo popustil pod silovitim pritiskom na ceno nafte. Vrednosti sodov nafte brent in severnoameriške nafte WTI sta presegli podporne ravni in se utegneta zaradi izrazito negativnega trenda še poceniti in se tako približati nivojem iz začetka globalne krize leta 2008.

Na zasedanju v mesecu novembru združenje OPEC ni želelo spustiti svoje dnevne proizvodnje nafte (30 milijonov sodov/dan) in je s tem dalo trgov jasen znak, da se obeta nova doba oblikovanja cene nafte. Naslednje zasedanje združenja bo šele v juniju 2015, zato bo do tedaj proizvodnja ostala na enakem nivoju. Po nekaterih ocenah ponudba nafte trenutno presega povpraševanje za približno dva milijona sodov na dan. Pod pritiskom bodo predvsem globoke ameriške vrtine iz skrilavcev, ki imajo višjo točko ekonomičnosti kot poceni konvencionalne vrtine združenja OPEC.

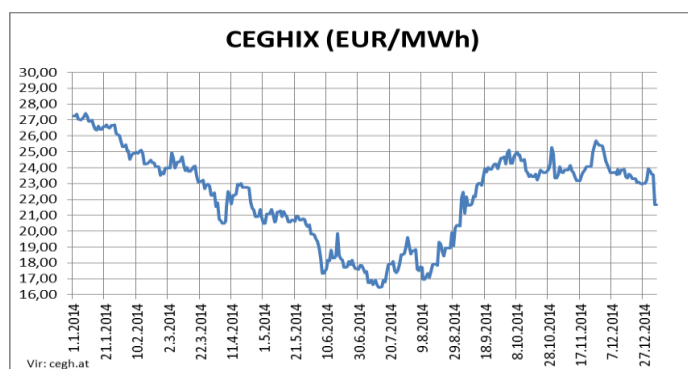
Savdska Arabija in druge zalivske države nasprotujejo nižanju količin načrpane nafte in s tem tudi nižanju cene nafte, saj poskušajo upočasniti razvoj ameriškega črpanja nafte. ZDA so z metodo hidravličnega lomljenja (t. i. fracking), ki so jo najprej uporabljali pri pridobivanju zemeljskega plina, namreč skokovito povečale količino načrpane nafte in se z 9,6 milijona sodov na dan povzpele na vrh lestvice držav proizvajalk nafte. Da bi ZDA postale naftno samozadostne, bi sicer morale načrpati vsaj 19 milijonov sodov na dan. Trenutna cenovna vojna spominja na leto 1986, ko je Savdska Arabija uspela znižati ceno nafte na zgolj 10 USD in s tem močno prizadela ameriško naftno industrijo, ki je nato začela okrevati šele 20 let kasneje.

Zaradi negativnega trenda cene nafte so v upadu tudi cene naftnih destilatov. Cene destilatov FO 1 %, FO 3,5 % in GO 0,1 % so v povprečju samo v zadnjem četrtletju padle za dobrih 40 odstotkov.

Indeks cene zemeljskega plina na CEGH

Vrednost indeksa cene zemeljskega plina na borzi CEGH na Dunaju je bila v začetku leta 2014 skoraj 28 EUR/MWh, konec leta pa 23,8 EUR/MWh. Vmesno obdobje je bilo precej turbulentno, saj je cena v poletnih mesecih upadla pod 17 EUR/MWh. V avgustu in septembru je cena porasla za skoraj 50 odstotkov kot posledica pričakovanj glede višine zunanjih temperatur v zimski sezoni, zaostrovanja odnosov med Rusijo in Ukrajino ter strahom, da bi bila onemogočena dobava zemeljskega plina preko Ukrajine. Skladišča v Evropi so bila sicer na najvišjih vrednostih v zadnjih letih, zato so se spričo mile zime cene zemeljskega plina ponovno začele nižati. Dodaten dejavnik, ki zmanjšuje cene, je močan padec cen nafte, ki s časovnim zamikom vpliva na cene zemeljskega plina na organiziranih trgih.

Novice

V začetku meseca decembra je ruski Gazprom odpovedal gradnjo več deset milijard evrov vrednega projekta Južni tok, ki bi moral potekati prek Bolgarije, Srbije, Madžarske in Slovenije. S tem bi obšel ozemlje Ukrajine in se tako izognili morebitnim zapletom pri dobavi zemeljskega plina zaradi nerešenih vprašanj med Rusko federacijo in Ukrajino. Hkrati so se pojavile vesti o alternativnih projektih. Rusija tako želi del plinovoda pod Črnim morjem kljub vsemu zgraditi, saj naj bi ga uporabila za povezavo do turško-grške meje.

Navzlic temu se razmere za dobavo zemeljskega plina v Slovenijo ne bodo spremenile. V evropska omrežja se plin dobavlja iz nahajališč na severu Evrope, iz plinskih terminalov in Rusije. Dobava ruskega plina v Evropo bo še naprej potekala preko nemškega Severnega toka in Ukrajine, kjer bo dobava odvisna od rusko-ukrajinskih odnosov. Zaradi splošnega padanja porabe zemeljskega plina pa se za dosegljivost plina na evropskih plinskih trgih ni bati.

Prednostna naloga Evropske unije je iskanje novih projektov, s katerimi bi EU zagotovila večjo diverzifikacijo oskrbe s plinom. Takšna projekta sta na primer Transjadranski plinovod (TAP) in Jonsko-jadranski plinovod (IAP), ki bi v Evropo pripeljala azerbajdžanski plin. TAP bi preko Turčije povezoval nahajališča v Azerbajdžanu z južno Italijo, IAP pa bi se priključil na TAP v Albaniji in tekel proti severu čez balkanske države. Bolj zanimivi so zopet postali tudi projekti gradnje plinskih terminalov.

Pri sistemskem operaterju slovenskega prenosnega omrežja Plinovodi d. o. o. so v zadnjem mesecu lanskega leta uspešno zaključili projekt posodobitve prenosnega plinovodnega sistema. Dokončana je bila posodobitev hrbtnice slovenskega prenosnega omrežja od Ceršaka do Vodice, ki jo sestavljata plinovod M1 in plinovod M2. S posodobitvijo plinovodne hrbtnice se je povečala prenosna zmogljivost in posledično prilagodljivost ter stabilnost prenosnega sistema, vse skupaj pa povečuje zanesljivost oskrbe.

Novosti – Geoplin

Z letom 2015 stopa v veljavo nova Uredba o zagotavljanju prihrankov energije pri končnih odjemalcih. Odjemalci bodo prispevek za zagotavljanje učinkovite rabe energije plačevali operaterju sistema in ne več dobavitelju. Za leto 2015 se prispevek zaračunava po prehodni stopnji 0,00650 EUR/Sm³, v prihodnje pa bo narastel na 0,00757 EUR/Sm³.

Poleg tega je dobaviteljem naloženo, da z lastnimi sredstvi dosejajo prihranke energije pri končnih odjemalcih v dveh možnih oblikah:

- z ukrepi dodeljevanja spodbud, izvajanjem energetskih rešitev, s pogodbenim zagotavljanjem prihrankov energije in na druge načine,
- s plačilom zneska za specifično vrednost prihranka Eko sklada.

Geoplin bo na osnovi uspešnega razvoja dejavnosti energetskih storitev samostojno izvajal programe zmanjševanja porabe pri končnih odjemalcih. V ta namen bomo z odjemalci identificirali ustrezne projekte, pripravili njihovo zasnovo, sodelovali pri izvedbi ter glede na izbrani poslovni model zagotovili del finančnih sredstev.

Na področju energetskih storitev je Geoplin zagnal 12 enot SPT-ov različnih moči v večjih trgovskih centrih ter pričel z dobavo električne in toplotne energije na posamični lokaciji enote SPT-ov. Predvideni prihranki za naročnika iz naslova oskrbe s toploto predstavljajo do 50 odstotkov letnih stroškov.

Geoplin načrtuje izvajanje celovitih energetskih rešitev tudi v letu 2015. Glede na omejene vire sofinanciranja, ki jih zagotavlja podpora shema, smo se usmerili predvsem na področje uporabe odpadne toplote, ki ima v slovenskem prostoru velike potencialne za prihranke, biomasne projekte, in umestitev toplotnih črpalk.

PRAVNO OBVESTILO

Podatki, navedeni v poročilu Dogajanje na trgu zemeljskega plina, so nezavezujoči in Geoplin d.o.o. Ljubljana ne jamči za njihovo točnost oz. ustreznost. Geoplin d.o.o. Ljubljana tudi ne prevzema nobenih odgovornosti in ne bo v nobenem primeru pokrila morebitne posredne ali neposredne škode, ki bi uporabniku utegnili nastati bodisi zaradi pomanjkljivosti ali napačnih podatkov iz poročila ali napačne interpretacije le-teh.